

hava nevnliga í einum øðrum máli, nevnliga um frítíðarløn av manningarstudningi, roynt at fingið eina juridsk grundaða niðurstøðu í hesum máli. Her hevur Kjartan Hoydal beinleiðis noktað lønjaningargrunnin at fylgja eini aðrari løgtingssamtykt, sum er orðað í einum áliti hjá eini samdani fiskivinnunevnd. Hetta mál hevur Tummás Arabo sultað í fleiri mánaðar. Men tá fyriliggjandi uppskott er samtykt, kann Tommy Petersen beinanvegin fara at diktera eitt nýtt bræv, har Kjartan og Tummás kunnu skriva undir, har vísað kann á, at í løgtingsmáli nr. 49/1993 hevur løgtingið ásað, at viðmerkingar í einum løgtingsáliti eru ikki bindandi fyri landsstýrið.

Marita og Tummás hava ábyrgdina

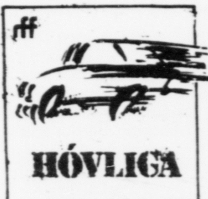
Hetta er bert eitt dømi um tað umstingarliga kaos og anarki, sum ræður í Føroyum, og sum neyvan finst í nakrar bananrepublik. Av manningini í landsstýrinum eru serstakliga tveir persónar, sum hava politisk ábyrgdina av hesum óskili, og tað eru Thomas Arabo og Marita Petersen.

Tað er T.A., sum hevur beinleiðis ábyrgdina av fiskivinnudeildini. Og hann er stutt sagt ikki annað enn ein nikkidukka hjá Kjartan Hoydal. Og hann bakkar ikki fyri at leggja navn til hetta ótespuliga spælið, sum her fer fram, og sum førir landið longri og longri út í rættarloysi.

Sum løgmaður hevur Marita Petersen størstu politisku ábyrgdina. Hóast ferð eftir ferð er greitt frá tí maktmisbrúki, sum dag og dagliga fer fram í landsstýrinum letst hon sum onki. FF vendi sær til hennara tann 11. februar ella fyri 10 mánaðum síðan í einum líkandi máli um maktmisbrúk. Men hon hevur ikki gnt aftursvar. Men nú fer tann dagur annars at nærkast, tá veljarin kann geva teimum báðum her nevndu eitt passandi svar.

Heldur javnaðarflokkurin at eitt so miðvíst anarki og rættarloysi kann tigast í hel, kann vera at hann fer at forroka seg.

Óli Jacobsen

Verða føroyingar lumpaðir?

Olaf Olsen, tingmaður:

Seinni partur av leiðaranum í Sosialinum 1. desember í ár spyr, hvat er á vasi í Føroyum í dag.

Ein skuldi trúð, at leiðarin í blaðnum hjá størsta samgonguflokki fylgdi einari linju, sum var nakað í trád við førða politikkinn hjá flokkinum og harvið hjá samgonguni, men er tað nakað, sum ikki hevur eina støðu, men fleiri, til viðurskiptini í landinum, so er tað leiðarin í Sosialinum.

1. des. spyr høvundurin, hvør setir ein varastjóra í Den Danske Bank til nevndarformann fyri Føroya Banka. Leiðslan í Fíggjargruppunum setir fólk, sum honum tykir best uttan at spyrja nakran eftir, sigur hann eisini.

»Hvat gongur fyri seg?« spyr hann, og so gítur hann saman við øðrum, at her eru »ókendar kreftir« upp á

spæl, og kanska eitt »komplot«, har Føroyar og føroyingar bara eru finnur í stórum talvi, og spurnarteknini verða fleiri og fleiri, samstundis sum føroyingar eins og frá á sinni avfólka sitt land.

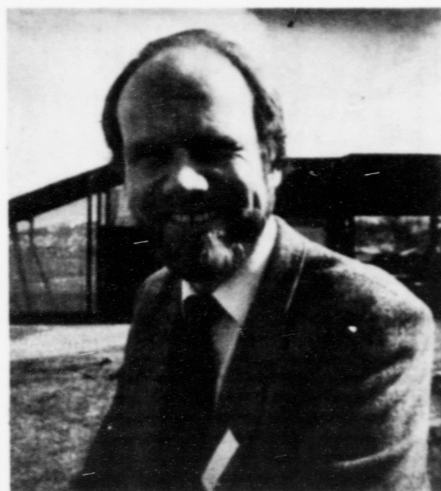
»Hvat gera tit, harra Mikkelsen?«, spyr hann at enda.

Nú veit væl høvundurin í Sosialinum eins væl og aðrir tíðindamenn, at »harra Mikkelsen« hevur ikki annað svar til føroyskar tíðindamenn enn eitt »yvirberandi« smil, so haðani fær hann einki svar, men hevði tað ikki verið eitt hugskot, at blaðstjórin á Sosialinum fór og spurdi løgmann, sum eigur at kunna svara við øðrum enn einum smíli uppá tað, sum hann hevur at spyrja um. Kanska hann eisini kundi yvirtalað hana at spurt harra

Mikkelsen, hvat møguliga ligur aftanfyrir avgerðirnar. Hevði hon fingið svar, so kundi blaðstjórin á stjórnarblaðnum kanska eisini fingið eitt sindur at vitað, og so kundi hann skriva stórtíðindi til lesararnar, sum hann sigur ikki fáa svar upp á sínar mongu spurningar.

Ella er ta so, at hann hevur spurt løgmann, og hon veit einki, tí hon heldur ikki fær nakað svar? Ella er svarið soleiðis, at tað hóskar seg ikki fyri hvønn sum helst, sum lesur Sosialin? Er svarið einfalt tað, at harra Mikkelsen og aðrir hjálpa føroyingum alt tað, teir kunnu, hví setir Sosialurin so allar hesar iltingar fram? Er tað aftur fyri at kunna skriva eitt í dag og annað í morgin?

3. desember 1993
Olaf Olsen

Spekthoggar til tannlege?

Av Jan Kløvstad

Enkelte menneske som er glade i dyr er meir opptatt av si eiga glede av å vere glade i dyr, enn sjølve dyret. Derfor er det nå i gang eit gigantisk sirkus for å gjere den snart verdskjende spekthoggararen »Keiko« frisk. »Keiko« er kjent som hovud»personen« i den nye amerikanske familiefilmen »Free Willy«, og i den filmen er spekthoggararen fremstilt som det mest menneskelege, samvitsfulle og elskelege av alle vesen på jorda og i havet. På slutten av filmen blir det også opplyst at verken spekthoggararen eller andre som er med i filmen har lidd nokon form for overlast eller fått nokon skade i samband med filminga.

Sanninga er ei heilt anna. Sanninga er at spekthoggararen »Keiko« blei fanga ved Island for drygt 20 år sidan. Det meste av tida sida da har spekthoggararen vore innesperra i eit stort akvarium i Mexico, tretti meter langt, 13,5 meter breidt og 7 meter djupt. Temperaturen er rundt 26 grader i vatnet, kanskje fordi dei dyrevennlege passaranne ikkje skulle fryse? Den temperaturen spekthoggararen svømte rundt i i sin speda ungdom var 4 grader celsius.

Så spekthoggararen har fått hudsjuddomar og har vondt i tennene. Derfor er det nå, i følge seriøse amerikanske tidsskrif som Time, Life og Newsweek, store diskussonar om kva som skal gjerast med spekthoggararen som sjarmerte store delar av USA frå filmduken. Kva slags tannlege kan hjelme »Keiko«, og kva kan gjerast

med huden? Medan filmen er på veg mot Europa, med Reykjavík som første stoppestad, er kampanjen mot norsk kvalfangst som følge av filmen bleikna noko bort. Nå er det diskussonar om ein redningsaksjon til meir enn tre og ein halv million kroner for anten å få »Keiko« tilbake til havet rundt Island eller ta imot eit tilbod frå folkfolket i Sea World i San Diego som hevdar at spekthoggararen så miljøskadd at han vil dø straks han kem ut i det som skulle vere den naturlege plassen hans det frie havet.

I staden for det store skriket om å gjere kvalen Willy fri, og skjelle ut nordmenn, japanarar og færøingar for den barbariske kvalfangsten, er filmen i ferd med å bli ein ubehageleg boomang for dei kommersielle dyrevernarane. Forholdet mellom den romantiske spenninga i filmen og den harde realiteten med dyreplogning over to tiår, er vanskeleg å godta for både romantiske og sanne dyrevenner i USA. Filmen »Free Willy« har til nå ført til stort press på dyrehagar og akvarium om å sleppe dyr ut i det fri, og nå har skandalen med »Keiko« ført til at tilfitten til heile den utstuderte propagandafilmen er blitt noko frynsete.

For kanskje er det slik at ville dyr trivst best i det fri, og at ein annan god stad for dei er på middagsbordet, drept på ein dyrevennleg måte og så godt steikt eller kokt?

I mellomtida kan vi vente på filmen »Free Willy«, om filmselskapa tar sjansen på å vise filmen i vår del av verda.

Posturin um jólini 1993

Jólapostur til grannalondini skal vera á Høvuðs-posthúsinum, Hoyviksvegi 78, í seinasta lagi:

	Postverk Føroya	Flogpostur brøv pakkar	Skipspostur brøv pakkar
Danmørk		17.12 14.12	09.12 09.12
Finnland		16.12 10.12	09.12 02.12
Grønland (Nuuk)		15.12 14.12	25.11 25.11
Ísland		16.12 13.12	- -
Noreg		16.12 10.12	09.12 02.12
Svónki		16.12 10.12	09.12 02.12

Tað er umráðandi at skriva tollsøgn. Jólapakkar til Danmarkar við tollvörð undir 300.- kr. krevja ikki tollvörð, meðan handelspakkar og gávupakkar við tollvörð yvir 300.- kr. fáa tollvörð, og tí verður flutningstíðin nakað longri.

Upplýsingar um seinastu freistirnar til onnur lond og til onnur stóð í Grønlandi: fáast á posthúsinum ella á tlf. 1.1007.

Jólapostur í Føroyum, ið er latin inn í seinasta lagi 20. desember, verður bornn út um alt landið fyri jól.

Sendingar uttan tilskrift: 50% verða lögð afturat vanliga gjaldinum frá 9. til 15. desember, ið er seinasti dagur at lata inn fyri jól.

Veðurlíkindi kunnu gera, at postur verður seinkaður, tí verður rátt til at senda hann í góðan tíð.